

ALEXANDRE DUMAS
Cele o mie una fantome

EDITURA PARALELA 45

Editor: Călin Vlasie

Redactare: Raul Popescu

Tehnoredactare: Adriana Vlădescu

Coperta: Ionuț Broșțianu

Prepress: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DUMAS, ALEXANDRE

Cele o mie una fantome / Alexandre Dumas ;
trad. din lb. franceză și note de Octavian Soviany. -

Pitești : Paralela 45, 2016

ISBN 978-973-47-2430-7

821.133.1-32=135.1

Les mille et un fantômes

Alexandre Dumas

Copyright © Editura Paralela 45, 2016, pentru prezenta ediție

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

ALEXANDRE DUMAS

CELE O MIE UNA FANTOME

Traducere din limba franceză și note
de OCTAVIAN SOVIANY

Editura Paralela 45

CAPITOLUL I

Strada Dianei din Fontenay-aux-Roses

În ziua de 1 septembrie 1831 am fost invitat de un vechi prieten, șef de birou la domeniul privat al regelui, ca să deschid, împreună cu fiul lui, sezonul de vânatoare la Fontenay-aux-Roses.

Îndrăgeam mult vânătoria pe vremea aceea și, în calitate de mare vânător, nimic nu era un lucru mai serios pentru mine decât alegerea ținutului unde trebuia, în fiecare an, să celebrez deschiderea vânătorii.

De obicei mergeam la un fermier sau, mai bine zis, la un prieten al cumnatului meu; la dânsul mi-am făcut, omorând un iepure, debutul în știința lui Nimrod¹ și a lui Elzéar Blaze². Ferma lui era așezată între pădurile de la Compiègne și cele de la Villers-Cotterêts, la o jumătate de leghe de încântătorul sat Morierval și la o leghe de ruinele magnifice de la Pierrefonds.

Cei două sau trei mii de acri de pământ pe care îi avea în exploatare se înfățișau sub forma unei câmpii, înconjurate aproape în întregime de codri, despicate spre mijloc de o vale frumoasă, pe fundul căreia se zăreau, printre pajiștile verzi și copacii în tonuri schimbătoare, mișunând niște case pe jumătate pierdute între frunzișuri, a căror prezență era trădată doar de coloanele de fum albăstrui, care, la adăpostul munților ce le înconjurau, urcau mai întâi

¹ Vânător legendar, pomenit în Vechiul Testament.

² Elzéar Blaze (1788 – 1848) – scriitor francez, al cărui principal subiect a fost vânătoria.

spre cer în linie dreaptă, iar apoi, odată ajunse în straturile de aer superioare, se curbau, întinse ca vârfurile unor palmieri în direcția vântului.

Pe această câmpie și pe dublul versant al acelor văi, vânatul din cele două păduri se zbenguia ca pe un teren neutru.

Puteau fi găsiți, de asemenea, pe câmpia de la Bressoir: căpriori și fazani de-a lungul pădurilor, iepuri pe platouri și pante, potârnică aproape de fermă. Domnul Moquet, așa se numea prietenul nostru, avea, așadar, certitudinea că o să ne vadă sosind și de data aceasta; vânam toată ziua, iar în ziua următoare, la ora două, ne întorceam la Paris, patru sau cinci vânători, după ce doborâsem cam o sută cincizeci de sălbăticiuni, din care n-am putut-o însă convinge niciodată pe gazda noastră să accepte nici măcar una.

Dar anul acesta, infidel față de domnul Moquet, am cedat la invitația vechiului meu coleg de birou, fiind sedus de un tablou pe care mi-l trimisese fiul acestuia, distins elev al Școlii de la Roma, un tablou ce înfățișa o vedere a câmpiei de la Fontenay-aux-Roses, cu miriștile sale pline de iepuri și cu lanurile ei de lucernă pline de potârnică.

Nu mai fusesem niciodată la Fontenay-aux-Roses; nimeni nu cunoaște împrejurimile Parisului mai puțin decât mine. Când trec bariera, o fac mereu pentru a străbate cinci sau șase sute de leghe. Așa că cea mai mică schimbare de loc îmi stârnește curiozitatea.

La ora șase seara am plecat către Fontenay, cu capul scos pe portieră, ca totdeauna; am trecut bariera Infernului, am lăsat în stânga strada Tombe-Issoire și am apucat-o pe drumul Orléans-ului.

Se știe că Issoire este numele unui celebru brigand care, pe timpul lui Iulian, îi jefuia pe călătorii care mergeau la Luteția. Cred că a fost puțin spânzurat și îngropat în locul ce-i poartă azi numele, la o oarecare distanță de accesul în Catacombe.

Câmpia care se întinde la intrarea în Micul Montrouge are un aspect straniu. În mijlocul pășunilor artificiale, al câmpurilor de

CAPITOLUL VIII

Motanul, uşierul şi scheletul

Efectul produs de povestirea domnului Ledru a fost teribil. Niciunul dintre noi nu s-a gândit să reacţioneze împotriva acestei impresii, nici măcar doctorul.

Cavalerul Lenoir, căruia i se adresase domnul Ledru, răspunse printr-un simplu gest de încuviinţare; femeia cea palidă, care se ridicase pentru un moment de pe canapea, era din nou prăbuşită între pernele ei şi îşi trăda prezenţa doar printr-un suspin; comisarul de poliţie, care socotea că nu e nimic de spus în legătură cu cele auzite, nu suflă niciun cuvânt. În ce mă priveşte, mi-am întipărit în minte toate detaliile catastrofei, ca să le regăsesc acolo, dacă voi găsi de cuviinţă să le povestesc vreodată; cât despre Aliette şi abatele Moulle, aventura aceasta se potrivea prea bine cu ideile lor pentru a încerca să o pună la îndoială.

Dimpotrivă, abatele Moulle rupse primul tăcerea, încercând să rezume oarecum impresia generală:

— Cred pe deplin tot ce ne-ai povestit, dragă Ledru, zise el; dar cum îţi explici acest *fait*, aşa cum le place materialiştilor să spună?

— Nu mi-l explic, doar îl povestesc şi atât, zise domnul Ledru.

— Cum vi-l explicaţi totuşi? – întrebă în sfârşit doctorul. Chiar dacă viaţa ar mai persista un timp, doar n-o să pretindefi că, după două ore, un cap tăiat mai poate să vorbească, să privească şi să acţioneze?

— Dacă mi l-aș fi putut explica, dragă doctore, zise domnul Ledru, nu m-aș fi îmbolnăvit atât de rău, ca urmare a acestei întâmplări.

— Dar dumneata cum îl explici, doctore? — zise cavalerul Lenoir. Doar n-o să ne spui că Ledru ne-a povestit o istorie închipuită. Boala lui e tot un fapt material.

— La naiba! Frumoasă poveste! Printr-o halucinație. Domnul Ledru a crezut că vede, domnul Ledru a crezut că aude. Și a fost ca și cum ar fi văzut și auzit cu adevărat. Organele care transmit percepția la *sensorium*, adică la creier, pot fi tulburate de împrejurări ce le influențează. Și, odată tulburate, ajung să transmită false percepții: crezi că auzi și auzi, crezi că vezi și chiar vezi. Frigul, ploaia, întunericul au tulburat organele de simț ale domnului Ledru, asta e tot. Și nebunul vede și aude ceea ce crede că ar vedea și ar auzi; halucinația este o nebunie de moment, care rămâne în memorie și după ce a dispărut.

— Și dacă nu dispare? — întrebă abatele Moulle.

— Ei bine, atunci boala intră în categoria celor incurabile și devine mortală.

— Ai tratat vreodată, doctore, vreo asemenea boală?

— Nu, dar am cunoscut câțiva medici care au tratat-o, bunăoară pe un medic englez care l-a însoțit, cu ocazia călătoriei sale în Franța, pe Walter Scott.

— Care ți-a povestit ce?

— Ceva asemănător cu povestea gazdei noastre, poate încă și mai extraordinar.

— Și care poate fi explicat din punct de vedere material?

— Firește.

— Poți să ne povestești și nouă ce ți-a povestit medicul englez?

— Fără îndoială.

— Atunci povestește, doctore, povestește!

— Chiar trebuie?

CAPITOLUL XIII

Castelul Brâncovenilor

Atunci Costache m-a lăsat din brațe și a descălecat. Dar, oricât de iute i-a fost mișcarea, Grigorașcu descălecuse și mai repede.

Așa cum spusese Grigorașcu, la castel stăpân era el.

Văzându-i sosind pe cei doi tineri, care aduceau cu ei o străină, au apărut servitorii; dar, deși atențiile lor erau împărțite între Costache și Grigorașcu, se vedea că o grijă mai mare și un respect mai adânc îi erau arătate celui din urmă.

Se apropiară două femei; Grigorașcu le porunci ceva în moldovenește și îmi făcu semn cu mâna să le urmez. Era atâta respect în privirea ce însoțea acest gest, încât n-am șovăit nicio clipă. Peste cinci minute, m-am pomenit într-o cameră care, cu toate că era goală și aproape de nelocuit, chiar și pentru omul cel mai puțin pretențios, părea să fie totuși cea mai bună cameră din castel.

Era o mare încăpere pătrată, cu un fel de divan acoperit cu serj verde, care ziua servea de jilț, iar noaptea de pat; cinci sau șase jilțuri mari de stejar, un cufăr uriaș și, într-unul din colțuri, un baldachin asemănător cu o mare și minunată strană arhierască.

Nici patul, nici ferestrele nu aveau perdele.

Ca să ajungi în această cameră, trebuia să urci o scară de-a lungul căreia stăteau în picioare, în niște nișe, trei statui, mai înalte decât în realitate, ale lui Brâncoveanu.

În această camera mi-au fost aduse, în câteva clipe, bagajele. Femeile îmi oferiră serviciile lor. Dar, aranjându-mi toaleta, pe

care întâmplările prin care trecusem o aduseseră într-o stare de dezordine, mi-am păstrat costumul de amazoană, ce se potrivea cu îmbrăcămintea gazdelor mele mai bine decât orice altă haină pe care aş fi îmbrăcat-o.

Nici nu-mi aranjasem bine ținuta, când am auzit o bătaie ușoară la ușă.

— Intrați! – am spus în franceză, franceza fiind, așa cum știți, pentru noi, polonezii, aproape o a doua limbă maternă.

Grigorașcu intră.

— Ah, doamnă, sunt bucuros că vorbiți franțuzește.

— Și eu, domnule – i-am răspuns – sunt bucuroasă că vorbesc această limbă, din moment ce am putut, grație acestei întâmplări, să apreciez purtarea dumneavoastră generoasă față de mine. În această limbă m-ați apărut de dorințele fratelui dumneavoastră, în această limbă vreau să vă ofer expresia sincerei mele recunoștințe.

— Mulțumesc, doamnă. Era firesc să vin în ajutorul unei femei ce se găsea în situația dumneavoastră. Eram la vânătoare în munți, când am auzit niște împușcături. Mi-am dat seama că trebuie să fie vorba de un atac armat și am alergat într-acolo. Slavă Domnului, am ajuns la timp. Dar mi-ați putea spune prin ce întâmplare o femeie de condiția dumneavoastră a ajuns să se aventureze în munții noștri?

— Sunt poloneză, domnule – i-am răspuns. Frații mei tocmai au fost uciși în războiul cu Rusia. Tata, pe care l-am lăsat pregătit să ne apere castelul împotriva dușmanilor, probabil i-a înfruntat deja. Din ordinul lui, ca să scap de toate aceste masacre, am venit să-mi găsesc adăpost la mănăstirea Sihăstria, unde mama mea, pe când era tânără, și-a găsit, în niște împrejurări asemănătoare, un refugiu sigur.

— Sunteți, așadar, inamica rușilor; cu atât mai bine. Acest titlu vă va fi de mare ajutor la castel. Trebuie să ne adunăm toate forțele pentru lupta pe care o pregătim. Mai întâi însă, pentru că acum știu

Cuprins

Cuvânt-înainte. Dlui *** / 5

Capitolul I. Strada Dianei din Fontenay-aux-Roses / 11

Capitolul II. Fundătura Sergenților / 19

Capitolul III. Procesul verbal / 27

Capitolul IV. Casa lui Scarron / 36

Capitolul V. Palma / 47

Capitolul VI. Solange / 58

Capitolul VII. Albert / 72

Capitolul VIII. Motanul, uşierul și scheletul / 82

Capitolul IX. Mormintele de la Saint-Denis / 95

Capitolul X. Artifaille / 110

Capitolul XI. Brățara din fire de păr / 134

Capitolul XII. Munții Carpați / 143

Capitolul XIII. Castelul Brâncovenilor / 154

Capitolul XIV. Cei doi frați / 162

Capitolul XV. Mănăstirea Hangu / 174